

მასწავლებელი #4(53).2018

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის გამოცემა

ნათო ინგოროვა

ჟურნალი „მასწავლებელი“ საქართველოს ყველა სკოლაში უფასოდ რიგდება და ხელმისაწვდომია თითოეული მასწავლებლისათვის.

პროფესიული ჟურნალი „მასწავლებელი“ გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მთავარი რედაქტორი:
ნათო ინგოროვა

რედაქტორები:
მანანა ბოჭორიშვილი,
ნანა მაჭავარიანი

რედაქციები:
გიორგი მაჩაბელი,
მანანა რატიანი,
მარია სიხარულიძე,
ნათია ნაცვლიშვილი

სტილისტი:
ირმა ტაველიძე

დიზაინი:
ბესიკ დანელია

მხატვარი:
მამუკა ტყეშელაშვილი

კორექტორი:
ქეთევან ნიკოლეიშვილი

ნომერზე მუშაობდნენ:
ანა ჯანელიძე, თამაზ დოლიძე, გიორგი ნოზაძე, მია მენაბდე, მია ჯალიაშვილი, მია ფირჩხაძე, ქეთევან ოსიაშვილი, ნინო კაპანაძე, მარიამ გოდუაძე, ლელა კოტორაშვილი, ნათია ფურცელაძე, ნესტან რატიანი, ირმა კახურაშვილი, მაკა სახურია

საკონტაქტო ინფორმაცია:
მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი.
მისამართი:
თბილისი, გმირ კურსანთა ქ. 1,
ელ. ფოსტა: info@tpdc.ge

ჟურნალში გამოყენებულია შრიფტი: FuturaBook. Geo. ავტორი: კობა კურტიანიძე. ყველა უფლება ავტორისაა.

ჟურნალში გამოქვეყნებული პუბლიკაციებში გამოთქმული ზოგიერთი მოსაზრება, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრისა და „მასწავლებლის“ რედაქციის შეხედულებებს. ცალკეულ სტატიაში დასახელებული ფაქტების უზუსტობაზე პასუხისმგებელია სტატიის ავტორი.

ISSN 1987-6149 UDC 371.1
8-374

WWW.TPDC.GE

ყველამ, ვინც სკოლაში ვასწავლით, ვიცით, რომ ბავშვი ცნობისმოყვარე და ფანტაზიორია, თუმცა ისიც არაერთგზის გვითქვამს, რომ შემოქმედებითი თუ კრიტიკული აზროვნება განსაკუთრებული და იშვიათი ნიჭია.

ხშირად მიფიქრია: ასეთი დამოკიდებულებით უფროსები სკოლას მხოლოდ ინფორმაციის დაგროვებისა და ათვისების ადგილად ხომ არ ვაქცევთ? იმის იმედად ხომ არ ვართ, რომ ნიჭი არ დაიკარგება, თავის გზას იპოვის, თუმცა, როგორც ზემოთ ვთქვე, მხოლოდ ერთეულებისთვის?

იმ აზრსაც ხომ დიდი ხანია შევეგუეთ, რომ შემოქმედებითი უნარები კარგი რამაა, მაგრამ ისინი სასკოლო პროგრამის მიღმა უნდა განივითარონ მოზარდებმა...

კოლეგები, სავარაუდოდ, შემეკამათებინ: „ეს ხომ ჩვენც ვიცით, მაგრამ...“ – და ჩამოთვლიან უამრავ მიზეზს, რატომაც ვერ ახერხებენ კრიტიკული აზროვნებისა და შემოქმედებითი უნარების გაღვივებას და განვითარებას თითოეული მოსწავლისთვის მის შესაძლებლობათა შესაბამისად.

მოსწავლეები კი, დამიჯერეთ, აუცილებლად მასწავლებლებს

დაგვდებენ ბრალს – იტყვიან, რომ ჩვენ ვერ შევძელით, რომ სკოლაში ამაზე არავინ ზრუნავდა... გამოცდილებაც მაქვს – სტუდენტები ხშირად მესაუბრებიან გულისტკივილით.

ალბათ იმასაც მეტყვიან, რომ პრობლემის განსაზღვრაში ყოჩაღები ვართ, მაგრამ გადაჭრა?!

ამ პრობლემის გადაჭრის გზებისა და ხერხების თაობაზე საკვებით ვეთანხმები ტონი ვაგნერის, განათლების ცნობილი მკვლევრის, მოსაზრებებს და მინდა, თქვენც გაგიზიაროთ.

ვაგნერი ამბობს, რომ ტრადიციული სწავლება ეფუძნება მოსწავლეთა ინდივიდუალური მიღწევების აღიარებას, რაც კარგია, თუმცა ინოვაცია გუნდური თამაშია, ამიტომ მასწავლებლები, რომლებსაც ინოვაციურობის გაზრდა სურთ, წაახალისებენ გუნდურ მუშაობას, აძლევენ მოსწავლეებს რაც შეიძლება მეტ გუნდურ დავალებას. ინოვაციით დაინტერესებული მასწავლებლები ცდილობენ, მოსწავლეები აქციონ არა მომხმარებლებად, არამედ შემქმნელებად.

მისივე თქმით, ტრადიციული სწავლება წაახალისებს ვიწრო სპეციალიზაციას, ინოვაციას კი ინტერდისციპლინური

სწავლება სჭირდება, ამიტომ მასწავლებლები, რომლებიც ინოვაციურობას ზრდიან, მხოლოდ ერთ საგანზე კი არ არიან ფოკუსირებული, არამედ თავიანთი საგნის სწავლებისას ეხებიან ბევრ სხვა სფეროსაც და მათი დახმარებით ცდილობენ პრობლემის გადაჭრას“.

ამაშიც დავეთანხმებით ვაგნერს და ვალიაროთ, რომ ჩვენი სასწავლო გარემო და შეფასების სისტემა სჯიან შეცდომებისთვის, რაც მოსწავლეებსაც და მასწავლებლებსაც ნაკლები რისკის გაწევისკენ უბიძგებს, ინოვაცია კი დაკავშირებულია რისკთან, შეცდომებთან, რეფლექსიასთან. ეს ყოველივე იციან ინოვაციით დაინტერესებულმა მასწავლებლებმა და შეცდომებსაც წაახალისებენ.

როგორ გარდავექმნათ სასკოლო სისტემები ტრადიციულიდან თანამედროვედ?

ვაგნერის აზრით, უპირველეს ყოვლისა, უნდა შევთანხმდეთ სწავლების მთავარ მიზნებზე, იმაზე, რომ სკოლა მოსწავლეებს უნდა უვითარებდეს კრიტიკულ აზროვნებას, პრობლემების გადაჭრის უნარებს. მეორე – უნდა გვექონდეს შეფასების ისეთი სისტემა, რომელიც სწორედ ამ მიზნების მიღწევას შეაფასებს.

მოსაზრება

4

თამთა დოლიძე ბედიაწიგნიერება სკოლაში

მედიაწიგნიერების კონცეფცია დაკავშირებულია კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებასთან, რადგან ინფორმაციის ხარისხიანად დამუშავებას, სანდოობის განსაზღვრას და, ამასთან, ახალი ინფორმაციის შექმნას სწორედ ზემოაღნიშნული უნარები უზრუნველყოფს.

10

მაია მენაბდე სივარდი უწყვეტად სწავლაში

ფრჩხილებში ჩასმული ინფორმაცია ჩვეულებრივ იკითხება, მეტიც – დამატებითა და გვეხმარება კიდევ ტექსტის უკეთესად გაგებაში.

20

ნათია ფურცელაძე კითხვა ნიშნათა სისხებით

როგორ ვასწავლოთ წაკითხვის გააზრება? ამისთვის ბევრი გზა არსებობს. ერთ-ერთია ყველასთვის ნაცნობი მეთოდი – კითხვა ნიშნათა სისტემით, რომელიც შეგვიძლია გამოვიყენოთ მხატვრული თუ არამხატვრული ტექსტის წასაკითხად ნებისმიერ საგანში, სწავლების სამივე საფეხურზე.

ნეტან რატიანი

28

როგორ მოვაგვაროთ მოსწავლეები უხსოვარების ანალიზისთვის

სანამ ლექსის შრეებზე დაშვას და ამ შრეებში მწერლის სათქმელის ამოცნობას შევასწავლიდეთ მოსწავლეებს, არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ლექსების შესწავლა საინტერესოა ვერსიფიკაციული კუთხითაც.

ანა ჯანელიძე

48

სწავლებლის წიგნების მნიშვნელობა აქტიური ასაკის ბავშვებისთვის

სურათებიანი წიგნები ბავშვებისთვის პირველი შეხებაა ლიტერატურასთან, ბუნებრივად სამყაროსთან ზოგადად წიგნიერებასთან. შესაბამისად, მათ დიდი მნიშვნელობა აქვთ ბავშვის პოლიტურული განვითარებისთვის. ასაკობრივად შესაბამისი წიგნები ხელს უწყობს ბავშვის მეტყველებისა და კომუნიკაციის, სენსორულ, სოციალურ-ემოციურ და შემეცნებით განვითარებას, წიგნიერების საწყისი უნარებისა და წიგნის მიმართ დადებითი დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას.

ირმა კახურაშვილი

54

ბავშვების ბედნიერებისთვის

შვილების ლიდერებად აღსაზრდელად მშობლები სხვადასხვა მეთოდს მიმართავენ. თუმცა, არსებობს უნიკალური და მარტივი ფორმულები იმისათვის, რომ ბავშვებმა თავი ბედნიერად და ფსიქოლოგიურად ჯანსაღად იგრძნონ.

პრობლემა

17

მაკა სახურია დაუჭინებელი დაუჭინებელი

მთავარი, რამაც, ჩემი აზრით, ტექსტს მკითხველისკენ გზა უნდა გაუკავოს, დამაჯერებლობაა. დამაჯერებლობა ამბების, ემოციების, სახეების.

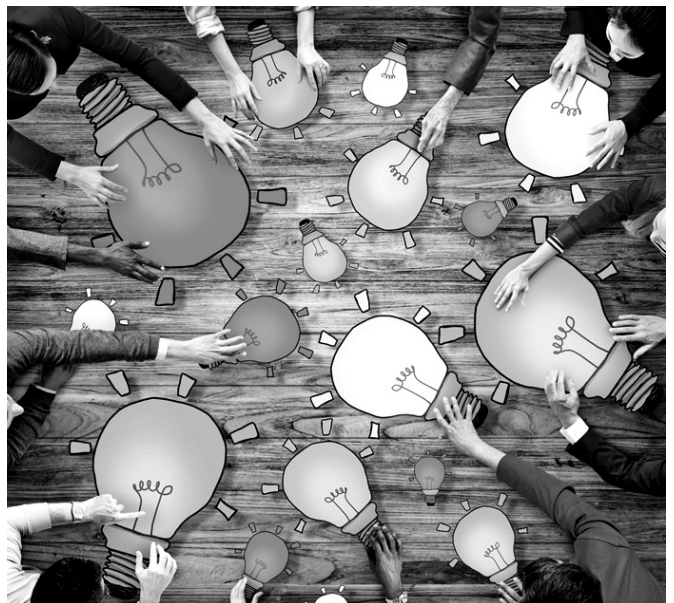

ბანათების ფსიქოლოგია

36

ქეთევან ოსიაშვილი ბავშვების კონფლიქტები – გამოწვევი მიზეზები და აღქმის გზები

თუ არ გვინდა, ბავშვი საკუთარ თავში ჩაიკეტოს, გულში ჩაიხვიოს წყენა ყველასა და ყველაფრის მიმართ, გახდეს აგრესიული და ადრე თუ გვიან კონფლიქტში ჩართულ მხარედ მოგვევლინოს, ვერიდოთ მის გაკიცხვას და საყვედურებს სხვების თანდასწრებით, მაშინაც კი, როცა ის მართალი არ არის.

ინტერვიუ

ნინო კაპანაძე

23

საზანი „მელა საფოფალოვა“ და მისი კარიკალები

ახალი სასწავლო გეგმა ორ ნაწილად იყოფა: სტანდარტად და წლიურ პროგრამად. სტანდარტი ყველასათვის სავალდებულო მოთხოვნებს მოიცავს, წლიური პროგრამა კი სარეკომენდაციო ხასიათისაა და ამ მოთხოვნების რეალიზების ერთ-ერთ გზას აჩვენებს.

ინტერნეტგაზეთი
www.mastavlebeli.ge

განათლება -
თავისუფლებაა!

ინტერნეტგაზეთი
WWW.MASTAVLEBELI.GE

27-30

გამოსილება

ლელა კოტორაშვილი

7

შეაჯამებოდ წინაე ქვეული პირადი წინილეები

გადავწყვიტე, საგაკვეთილო პროცესშიც დამენერგა პირადი წერილების ტრადიცია. თავდაპირველად რაჭველ მოსწავლეებთან ვაგაჩაღე მიმოწერა. ოცდაორივეს სათითაოდ მივწერე. მიზნად დავისახე, სასაუბრო თემად ჩემი ახალი მასწავლებლური გამოცდილება და უნივერსიტეტის ამბები მექცია.

ჩასურსი

მაია ფირჩხაძე

13

ჯგუფური საშუალო ისტორიის გაკვეთილება

მასწავლებლის საქმიანობა გაკვეთილზე მხოლოდ ცოდნის გადაცემითა და კონტროლით არ შემოიფარგლება – მას სხვა აქტივობების მოშველიებაც უხდება წარმატებული სასწავლო გარემოს შესაქმნელად. მისი ერთ-ერთი ამოცანაა დროის ეფექტური გამოყენებაც. როგორც ცნობილია, ტრადიციული საგაკვეთილო საქმიანობის პირობებშიც კი თითოეულ მოსწავლესთან ინდივიდუალური მუშაობისთვის მასწავლებელს საშუალოდ მხოლოდ 2 წუთი რჩება.

მარიამ გოდუაძე

39

კითხვის სწავლა-სწავლების საკვანძო მიზანი – კოორინაცია და დეკორინაცია

მდიდარი ზეპირი ენა მოსწავლეებს საშუალებას აძლევს, მათთვის ნაცნობი სიტყვები წერილობითაც დაისწავლონ. მომდევნო წლებშიც ბავშვის ზეპირი ენა უფრო მდიდარია, ვიდრე მისი წერიითი კულტურა. კვალიფიციურ და კომპეტენტურ მკითხველად ის მხოლოდ 13 წლისთვის ყალიბდება.

მაია ჯალიაშვილი

42

მოსწავლე და მასწავლებელი – ურთიერთობის უთიკა

ბულინგის მსგერპულად თანაბრად შეიძლება იქცნენ მასწავლებელიც და მოსწავლეც, ამიტომ დიდი სიფრთხილეა საჭირო, რათა არც ერთი მხარე არ აღმოჩნდეს არც მჩაგვრელი და არც დაჩაგვრული.

გიორგი ნოზაძე

45

ჩაკომენდაციები კადემოგიური პრაქტიკის კვლევის დაგეგმვისა და წარმართვისთვის

ვინაიდან პედაგოგიური პრაქტიკის კვლევის დროს სკოლებსა და საკლასო ოთახებში ვარკვეთ, რა ხდება და რა შედეგი მოაქვს პედაგოგიურ ჩარევას, რათა პოზიტიური გავლენა მოგახდინოთ გამოკვლეულ სასკოლო გარემოში საგანმანათლებლო ცვლილებებზე, უფრო აქტუალურად ისეთი კვლევების ჩატარება გვესახება, როდესაც მასწავლებელი კლასისა და სკოლის საჭიროებებით ხელმძღვანელობს.

